

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декана факультету

Людмила СТАНІСЛАВОВА

30 серпня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Методологія та організація науково-педагогічних досліджень

	Назва дисципліни
Галузь знань	01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Предметна спеціальність	014.01 Середня освіта. Українська мова і література
Рівень вищої освіти	Другий магістерський
Освітня програма	Середня освіта. Українська мова та література
Обсяг дисципліни	4 кредити ЄКТС
Шифр дисципліни	ОЗП.03
Мова навчання	українська
Статус дисципліни	обов'язкова (цикл загальної підготовки)
Факультет	гуманітарно-педагогічний
Кафедра	української філології

Форма навчання	Курс	Семестр	Обсяг дисципліни Кредити ЄКТС	Кількість годин					Курсова робота	Форма семестрового контролю		
				Аудиторні заняття				Індивідуальна робота студента		Самостійна робота студента	Залік	Іспит
				Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття					
Д	1	2	4	54	18		36		66		+	
З	1	2	4	12	6		6		108		+	

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми «Середня освіта. Українська мова і література» за спеціальністю 014 Середня освіта. Українська мова та література.

Програма складена *Михайлом Торчинським* д. філол. н., проф. Михайлом ТОРЧИНСЬКИМ
Підпис Науковий ступінь, вчене звання, ім'я, прізвище викладача

Схвалена на засіданні кафедри української філології
Протокол від 28 червня 2024 р. № 11. В. о. зав. кафедри *Анатолій Янчишин*
Підпис Ім'я, прізвище

Робоча програма розглянута та схвалена вченою радою гуманітарно-педагогічного факультету

Голова вченої ради факультету *Людмила Станіславова*
Підпис Ім'я, прізвище

2. Пояснювальна записка

Дисципліна «Методологія та організація науково-педагогічних досліджень» є одним із завершальних етапів підготовки магістрів зі спеціальності «Середня освіта. Українська мова і література». Курс передбачає не лише фахове удосконалення, а й розширення світогляду магістра як науковця. Необхідність цієї дисципліни визначається потребою оволодіти методами і прийомами наукових, зокрема науково-педагогічних, досліджень та набутти умінь і навичок оформляти їхні результати відповідно до вимог сьогодення.

Пререквізити – теорія і практика філологічних досліджень.

Кореквізити – переддипломна практика, підготовка і захист кваліфікаційної роботи.

Дисципліна має забезпечити:

- **компетентності**: здатність розв'язувати складні завдання і проблеми навчально-виховної, методичної, науково-дослідницької діяльності в галузі освіти, що передбачає здійснення інновацій та проведення науково-педагогічної діяльності; здатність спілкуватися державною мовою на високому рівні як усно, так і письмово; здатність бути критичним і самокритичним; здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел; здатність генерувати нові ідеї (креативність); здатність оперувати основними поняттями, концепціями і фактами сучасної мовознавчої та літературознавчої науки; здатність вільно володіти іноземною мовою й уміння висловлювати і тлумачити поняття, думки, факти та погляди в професійній діяльності; здатність формувати в учнів культуру академічної доброчесності та дотримуватися її принципів у власній професійній діяльності; здатність застосовувати сучасні наукові методи філологічних досліджень з мови та літератури, самостійно проводити науково-дослідницьку роботу; здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, порівняння педагогічних явищ; вміння здійснювати пошук, оброблення, аналіз, систематизацію інформації з різних джерел; здатність проваджувати дослідницьку / інноваційну діяльність з дотриманням правил академічної доброчесності та професійної етики;

- **програми результати навчання**: володіти державною мовою для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; володіти концептуальними засадами викладання української мови та української літератури; орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах (літературних напрямках і течіях), критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення мовознавчої (літературознавчої) науки, демонструвати власну інтерпретацію літературних (мовних) явищ; уміти використовувати знання з іноземної мови у дослідницькій діяльності, у міжнародній комунікації; здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних; уміти оцінювати власну навчальну та дослідницьку діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення; дотримуватися основ запобігання корупції, суспільної та академічної доброчесності на рівні, необхідному для формування нетерпимості до корупції та проявів недоброчесної поведінки серед здобувачів освіти.

Мета дисципліни – узагальнити й поглибити знання магістрантів із теорії і практики наукових досліджень.

Предмет дисципліни: методологія науки; науковий пошук; наукове дослідження та його основні етапи; основи наукової організації праці та ергономіки.

Завдання дисципліни – узагальнити набуті теоретичні та практичні знання магістрантів із культури наукового мовлення, основ науково-педагогічних досліджень; оволодіти сучасними технологіями виконання науково-педагогічних досліджень у галузі філології та методики викладання філологічних дисциплін; навчити магістрів презентувати результати власних досліджень, апробувати їх у різних друкованих джерелах.

Результати навчання. Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен уміти: формулювати мету, завдання та гіпотезу науково-педагогічних досліджень; концентрувати й орієнтувати дослідження на виконання найбільш важливих завдань; розрізняти поняття «об'єкт» і «предмет» пізнання і дослідження; проводити аналіз інформаційних матеріалів та опрацювання джерел інформації; вміти оцінювати результати дослідження, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення; упевнено володіти державною мовою для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі; застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації; обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу; використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань.

3. Структура залікових кредитів дисципліни

Назва розділу (теми)	Кількість годин, відведених на:					
	Денна форма			Заочна форма		
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
	Другий семестр			Перший семестр		
Змістовий модуль 1. Методологія науково-педагогічних досліджень	10	20	35	2	2	60
1. Наука та її роль у розвитку суспільства	2	4	7			12
2. Становлення науково-педагогічних досліджень	2	4	7			12
3. Методологія науково-педагогічних досліджень	2	4	7	2		12
4. Специфіка науково-педагогічних досліджень	2	4	7		2	12
5. Економічні чинники розвитку науки	2	4	7			12
Змістовий модуль 2. Організація науково-педагогічних досліджень	8	16	31	4	2	48
6. Особливості викладу результатів науково-педагогічних досліджень	2	4	7	2		12
7. Форми відображення результатів науково-педагогічних досліджень	2	4	8		2	12
8. Інформаційне забезпечення науково-педагогічних досліджень	2	4	8		2	12
9. Підготовка і захист кваліфікаційної роботи	2	4	8	2		12
Разом	18	36	66	6	6	108

4. Програма навчальної дисципліни

4.1 Зміст лекційного курсу

Номер лекції	Перелік тем лекцій, їхні анотації	Кількість годин
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. МЕТОДОЛОГІЯ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ		
1.	Наука та її роль у розвитку суспільства. Сутність поняття «наука». Основні наукові поняття. Класифікація наук. Літ.: 1; 2; 3; 6; 7; 9.	2
2.	Становлення науково-педагогічних досліджень. Історія науково-педагогічних пошуків. Організація науково-педагогічної діяльності в Україні. Літ.: 1; 2; 3; 6; 7; 9.	2
3.	Методологія науково-педагогічних досліджень. Етапи науково-педагогічного дослідження. Логіка та методологія науково-педагогічного дослідження. Поняття системного, комплексного та цілісного	2

	підходу в науково-педагогічному дослідженні. Загальнонаукові, часткові та спеціальні методи дослідження. Літ.: 1; 2; 3; 6; 9.	
4.	Специфіка науково-педагогічних досліджень. Особливості науково-педагогічного дослідження. Алгоритм науково-дослідного процесу. Організаційна стадія науково-дослідного процесу. Дослідна стадія науково-дослідного процесу. Завершальна стадія науково-дослідного процесу. Літ.: 2; 3; 9.	2
5.	Економічні чинники розвитку науки. Економічна ситуація в галузі науки. Типові схеми фінансування. Науково-технічна політика. Пріоритети науково-педагогічних досліджень. Ефективність науково-педагогічних досліджень. Впровадження завершених наукових досліджень у виробництво. Літ.: 7; 9.	2
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ		
6.	Особливості викладу результатів науково-педагогічних досліджень. Види викладу науково-дослідної продукції. Зміст та особливості оформлення монографічної продукції. Реферативний виклад матеріалу. Літ.: 1; 2; 3; 4; 5; 6; 7; 10.	2
7.	Форми відображення результатів науково-педагогічних досліджень. Обробка наслідків дослідження. Порядок оформлення результатів науково-педагогічної роботи. Основні вимоги міжнародних та державних стандартів до науково-технічної документації. Форми відображення результатів наукового дослідження (науковий звіт, повідомлення, доповідь, тези доповіді, наукова стаття, дипломна робота, монографія, дисертація). Поняття та форми експертизи результатів наукового дослідження. Літ.: 1; 3; 7.	2
8.	Інформаційне забезпечення науково-педагогічних досліджень. Класифікація наукової інформації. Функції наукової інформації. Носії наукової інформації. Професійно-інформаційна комунікація. Функції інформаційного забезпечення науково-педагогічних досліджень і робіт. Інформаційні ресурси. Інформаційні фонди. Інформаційний простір та інформаційний ринок. Достовірність інформації. Академічна доброчесність. Первинна і вторинна інформація. Інформаційний і патентний пошук. Захист інформації. Літ.: 2; 6; 7; 9.	2
9.	Підготовка і захист кваліфікаційної роботи. Основні етапи роботи над кваліфікаційною роботою. Оформлення дипломної роботи. Захист і оцінювання кваліфікаційної роботи. Літ.: 1; 2; 3; 4; 5; 7; 9.	2
Разом:		18

Перелік оглядових лекцій для студентів заочної форми навчання

Номер лекції	Тема лекції	Кількість годин
1.	Методологія науково-педагогічних досліджень. Етапи науково-педагогічного дослідження. Логіка та методологія науково-педагогічного дослідження. Поняття системного, комплексного та цілісного підходу в науково-педагогічному дослідженні. Загальнонаукові, часткові та спеціальні методи дослідження. Літ.: 1; 2; 3; 6; 9.	2

2.	Особливості викладу результатів науково-педагогічних досліджень. Види викладу науково-дослідної продукції. Зміст та особливості оформлення монографічної продукції. Реферативний виклад матеріалу. Літ.: 1; 2; 3; 4; 5; 6; 7; 10.	2
3.	Підготовка і захист кваліфікаційної роботи. Основні етапи роботи над кваліфікаційною роботою. Оформлення дипломної роботи. Захист і оцінювання кваліфікаційної роботи. Літ.: 1; 2; 3; 4; 5; 7; 9.	2
Разом:		6

4.2. Зміст практичних занять

Перелік практичних занять для студентів *денної* форми навчання

№ з/п	Тема практичного заняття	Кількість годин
1.	Наука та її роль у розвитку суспільства. Тематика науково-педагогічних досліджень. Обґрунтування теми. Літ.: 1–10; 12–13; 15–16.	2
2.	Проектна діяльність у структурі наукової роботи. Мета і завдання дослідження. Літ.: 2;–7; 10; 12;–13; 15–16.	2
3.	Організація науково-педагогічної діяльності в Україні. Об'єкт, предмет і матеріал дослідження. Літ.: 1–10; 12–13; 15–16.	2
4.	Організація науково-педагогічної діяльності в закладах освіти. Гіпотеза дослідження. Літ.: 1–10; 13; 16.	2
5.	Методи лінгвістичних досліджень. Методологічна основа дослідження. Літ.: 1–4; 6–9; 12–13; 16.	2
6.	Методи літературознавчих і науково-педагогічних досліджень. Літ.: 1–10.	2
7.	Специфіка науково-педагогічних досліджень. Наукова новизна дослідження. Літ.: 2–4; 6–7; 9; 12–13.	2
8.	Наукові і науково-педагогічні кадри. Теоретичне і практичне значення дослідження. Літ.: 4; 7; 8; 9; 10–15; 16.	2
9.	Економічні чинники розвитку науки. Літ.: 2; 4; 7; 9–13; 16.	2
10.	Пріоритети наукових досліджень. Впровадження завершених наукових досліджень. Апробація результатів наукових досліджень. Літ.: 4; 6–9; 13–15.	2
11.	Особливості викладу результатів науково-педагогічних досліджень. Науковий стиль: жанри, диференційні ознаки, стандарти. Літ.: 1–8; 10–11; 14; 16.	2
12.	Структура наукової роботи. Реферативний виклад матеріалу. Анотація. Українська термінологія у професійному спілкуванні. Літ.: 1–8; 10–11; 13; 15–16.	2
13.	Форми відображення результатів наукових досліджень. Літ.: 1; 3; 7; 10; 13; 15.	2

14.	Наукова стаття як основний різновид наукових праць. Літ.: 1; 5–6; 10; 13.	2
15.	Інформаційне забезпечення науково-педагогічних досліджень. Особливості оформлення бібліографії і покликань на наукові джерела. Літ.: 2; 4–9; 13; 15.	2
16.	Достовірність наукової інформації. Академічна доброчесність у науковій роботі. Літ.: 2; 4; 6–11; 32–33.	2
17.	Підготовка і захист кваліфікаційної роботи. Літ.: 1–5; 7–9; 14	2
18.	Підсумкове заняття Літ.: 1–5; 7–9; 14.	2
Разом:		36

Перелік практичних занять для студентів заочної форми навчання

№ з/п	Тема практичного заняття	Кількість годин
1.	Специфіка науково-педагогічних досліджень. Літ.: 2–4; 6–7; 9; 12–13.	2
2.	Форми відображення результатів науково-педагогічних досліджень. Літ.: 1; 3; 7; 10; 13; 15.	2
3.	Інформаційне забезпечення науково-педагогічних досліджень. Літ.: 2; 4–9; 13; 15.	2
Разом:		6

4.3. Зміст самостійної роботи

Самостійна робота студентів усіх форм навчання полягає в систематичному опрацюванні програмного матеріалу, підготовці до виконання домашніх та контрольних робіт, теоретичного опитування в усній або письмовій формах, тестуванні з теоретичного матеріалу, виконанні індивідуальних завдань тощо.

На індивідуальну роботу студентам *заочної* форми навчання видається контрольна робота. Вимоги до її виконання, методичні вказівки і варіанти встановлюються методичними рекомендаціями до виконання контрольних робіт, які кожний студент отримує на кафедрі у період настановної сесії.

Зміст самостійної роботи для студентів *денної* форми навчання

Номер тижня	Вид самостійної роботи	Кількість годин
1.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т1. Підготовка до самостійної роботи №1 та усного опитування №1. Виконання ІДЗ №1.	4
2.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т1. Підготовка до усного опитування №2.	3
3.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т2. Підготовка до усного опитування №3. Підготовка до самостійної роботи №2.	4
4.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т2. Виконання ІДЗ №2.	3
5.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т3.	4
6.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т3. Підготовка до усного опитування №4.	3
7.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т4. Підготовка до усного опитування №5.	4

8.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т4. Підготовка до усного опитування №6.	3
9.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т 5. Виконання тестів №1 та ІДЗ №3.	4
10.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т5. Підготовка до підсумкового опитування №1.	3
11.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т6. Підготовка до самостійної роботи №3.	4
12.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т6. Підготовка до самостійної роботи №4.	3
13	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т7. Виконання ІДЗ №4.	4
14	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т7. Виконання ІДЗ №5.	4
15	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т8. Виконання ІДЗ №6.	4
16	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т8. Виконання ІДЗ №7.	4
17	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т9. Підготовка до підсумкового опитування №2. Виконання тестів №2.	4
18.	Підготовка до написання контрольної роботи.	4
Разом:		66

4.4. Індивідуальні домашні завдання для студентів

1. Структура титульного аркуша кваліфікаційної роботи.
2. Зміст кваліфікаційної роботи.
3. Оформлення бібліографії з теми кваліфікаційної роботи.
4. Оформлення статті з теми дослідження.
5. Рецензія до кваліфікаційної роботи.
6. Завдання й анотація кваліфікаційної роботи.
7. Словник фахових термінів із теми дослідження.

5. Технології та методи навчання

Процес навчання з дисципліни ґрунтується на використанні традиційних та сучасних технологій, зокрема таких як: лекції (з використанням методів проблемного навчання і візуалізації); практичні заняття (з використанням інтерактивних технологій), самостійна робота (індивідуальні завдання) і мають за мету – оволодіння студентами спеціальною термінологією і набуття ними практичних навичок щодо аналізу мовних явищ та вироблення лінгвістичних умінь та навичок тощо.

6. Методи контролю

Поточний контроль здійснюється під час практичних занять, а також у дні проведення контрольних заходів, встановлених робочою програмою і графіком навчального процесу. При цьому використовуються такі методи поточного контролю:

- усне опитування на практичному занятті;
- тестовий контроль теоретичного матеріалу із змістового модуля;
- виконання індивідуальних домашніх завдань;
- підсумкове теоретичне опитування в письмовій формі;
- написання самостійних робіт;
- написання контрольної роботи.

На основі результатів поточного контролю виставляється підсумкова семестрова оцінка.

Здобувачі мають можливість отримати знання з окремих тем дисципліни шляхом неформальної освіти і звернутися із заявою про перезарахування результатів неформальної освіти згідно з Положенням про порядок визнання та перезарахування результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ <https://bit.ly/3S6OrGt>

Усі учасники освітнього процесу повинні дотримуватися правил академічної доброчесності (Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у ХНУ) (<https://cutt.ly/P0NSU1q>).

7. Оцінювання результатів навчання студентів у семестрі

Оцінювання академічних досягнень здобувача вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ».

Кожний вид роботи з дисципліни оцінюється за інституційною **чотирибальною** шкалою. Семестрова підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх видів навчальної роботи, виконаних і зданих **позитивно** з урахуванням коефіцієнта вагомості. Вагові коефіцієнти змінюються залежно від структури дисципліни і важливості окремих видів її робіт.

Засвоєння студентом теоретичного матеріалу з дисципліни оцінюється двома тестуваннями та проведенням двох підсумкових опитувань.

На практичних заняттях студенти усно відповідають на питання, пов'язані з темою, виконують чотири самостійні роботи і одну контрольну роботу. Також перевіряються й аналізуються виконані вдома сім індивідуальних завдань.

Оцінювання знань студентів здійснюється за такими критеріями:

Оцінка за інституційною шкалою	Узагальнений критерій
Відмінно	Студент глибоко і в повному обсязі опанував зміст навчального матеріалу, легко в ньому орієнтується і вміло використовує понятійний апарат; уміє впевнено висловлювати і обґрунтовувати свої судження. Відмінна оцінка передбачає грамотний, логічний виклад відповіді (як в усній, так і у письмовій формі), якісне зовнішнє оформлення роботи. Студент не вагається при видозміні запитання, вміє робити детальні та узагальнювальні висновки. При відповіді допустив дві-три несуттєві похибки .
Добре	Студент виявив повне засвоєння навчального матеріалу, володіє понятійним апаратом, орієнтується у вивченому матеріалі; свідомо використовує теоретичні знання для вирішення практичних завдань; виклад відповіді грамотний, але у змісті і формі відповіді можуть бути окремі неточності, нечіткі формулювання закономірностей тощо. Відповідь студента будується на основі самостійного мислення. Студент у відповіді допустив дві-три несуттєві помилки .
Задовільно	Студент виявив знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією, справляється з виконанням завдань, передбачених програмою. Як правило, відповідь студента будується на рівні репродуктивного мислення, студент має слабкі знання структури курсу, допускає неточності і суттєві помилки у відповіді, вагається при відповіді на видозмінене запитання. Водночас набув навичок, необхідних для виконання нескладних практичних завдань, які відповідають мінімальним критеріям оцінювання, і володіє знаннями, що дозволяють йому під керівництвом викладача усунути неточності у відповіді.
Незадовільно	Студент виявив розрізнені, безсистемні знання, не вміє виділяти головне і другорядне, допускає помилки у визначенні понять, перекручує їхній зміст, хаотично й невпевнено викладає матеріал, не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань. Як правило, оцінка «незадовільно» виставляється студенту, який не може продовжити навчання без додаткової роботи з вивчення дисципліни.

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів *денної* форми навчання у семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота														Самостійна робота		Семестровий контроль						
Індивідуальні домашні завдання							Підсумкове опитування		Усне опитування						Самостійна робота				Контрольна робота	Тестовий контроль		Підсумковий контрольний захід (залік)
1	2	3	4	5	6	7	1	2	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	1	1	2	За рейтингом
ВК: 0,2							0,1		0,2						0,15				0,2	0,15		0

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів заочної форми навчання у семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота										Самостійна робота		Семестровий контроль
Індивідуальні домашні завдання				Підсумкове опитування		Усне опитування	Самостійна робота		Контрольна робота	Тестовий контроль		Підсумковий контрольний захід (залік)
1	2	3	4	1	2	1	1	2	1	1	2	За рейтингом
BK: 0,2				0,1		0,1	0,2		0,2	0,2		0

Оцінювання тестових завдань

Тематичний тест для кожного студента складається із двадцяти тестових завдань, (кількість варіантів відповіді у кожному тесті – п'ять). На тестування відводиться 20 хвилин. Студент проходить тестування в он-лайн режимі в модульному середовищі для навчання MOODLE. При отриманні негативної оцінки тест слід перездати до терміну наступного контролю.

Підсумкова семестрова оцінка за інституційною шкалою і шкалою ЄКТС встановлюється в автоматизованому режимі після внесення викладачем усіх оцінок до електронного журналу. Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС наведені у таблиці.

Залік виставляється, якщо середньозважений бал, який отримав студент з дисципліни, знаходиться у межах від 3,00 до 5,00 балів. При цьому за інституційною шкалою ставиться «зараховано», а за шкалою ЄКТС – буквене позначення оцінки, що відповідає набраній студентом кількості балів відповідно до таблиці Співвідношення.

Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Інституційна інтервальна шкала балів	Інституційна оцінка, критерії оцінювання		
A	4,75–5,00	5	Зараховано	Відмінно – глибоке і повне опанування навчального матеріалу і виявлення відповідних умінь та навичок
B	4,25–4,74	4		Добре – повне знання навчального матеріалу з кількома незначними помилками
C	3,75–4,24	4		Добре – в загальному правильна відповідь з двома-трьома суттєвими помилками
D	3,25–3,74	3		Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, але достатнє для практичної діяльності за професією
E	3,00–3,24	3		Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, що задовольняє мінімальні критерії оцінювання
FX	2,00–2,99	2	Незараховано	Незадовільно – безсистемність одержаних знань і неможливість продовжити навчання без додаткових знань з дисципліни
F	0–1,99	2		Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота і повторне вивчення дисципліни

8. Питання для підсумкового контролю результатів навчання

1. Сутність поняття «наука». Основні наукові поняття.
2. Класифікація наук.
3. Історія науково-педагогічних пошуків.
4. Організація науково-педагогічної діяльності в Україні.
5. Становлення науково-педагогічних досліджень.
6. Логіка та методологія науково-педагогічного дослідження.
7. Загальнонаукові принципи дослідження.
8. Методи і техніка дослідження.

9. Поняття та загальна характеристика емпіричних методів науково-педагогічного дослідження.

10. Спостереження як емпіричний метод науково-педагогічного дослідження.

11. Експеримент. Інші емпіричні методи дослідження.

12. Сутність теоретичних методів науково-педагогічного дослідження.

13. Характеристика основних теоретичних методів науково-педагогічного дослідження.

14. Особливості науково-педагогічного дослідження. Алгоритм науково-дослідного процесу.

15. Організаційна стадія науково-дослідного процесу.

16. Дослідна стадія науково-дослідного процесу.

17. Завершальна стадія науково-дослідного процесу.

18. Економічна ситуація в галузі науки. Типові схеми фінансування.

19. Науково-технічна політика. Пріоритети науково-педагогічних досліджень.

20. Ефективність науково-педагогічних досліджень та оцінка їхньої ефективності.

21. Впровадження завершених науково-педагогічних досліджень у практику роботи.

22. Організаційне забезпечення науково-педагогічних досліджень і наукова та організаційна градація науковців.

23. Матеріально-технічне та фінансове забезпечення науково-педагогічних колективів.

24. Види викладу науково-дослідної продукції.

25. Зміст та особливості оформлення монографічної продукції.

26. Реферативний виклад матеріалу.

27. Обробка наслідків дослідження.

28. Порядок оформлення результатів науково-педагогічної роботи.

29. Основні вимоги міжнародних та державних стандартів до науково-технічної документації.

30. Форми відображення результатів науково-педагогічного дослідження (науковий звіт, повідомлення, доповідь, тези доповіді, наукова стаття, дипломна робота, монографія, дисертація).

31. Поняття та форми експертизи результатів науково-педагогічного дослідження.

32. Сутність понять «апробація» та «презентація».

33. Практика як різновид апробації результатів дослідження.

34. Підготовка і написання наукової статті. Мовні/мовленнєві стандарти-кліше для написання наукової статті.

35. Суб'єкти науково-педагогічної роботи і діяльності в закладі вищої освіти.

36. Організація вишівської науки.

37. Види і форми науково-дослідної роботи.

38. Система управління науково-дослідною роботою у ЗВО.

39. Вимоги до науково-педагогічних кадрів.

40. Класифікація наукових та науково-педагогічних кадрів науково-дослідних інститутів, університетів, проектних інститутів. Вчені та наукові співробітники.

41. Наукові ступені, наукові звання, наукові посади. Наукові ступені і вчені звання. Вищі академічні звання:

42. Форми підготовки науково-педагогічних та наукових кадрів.

43. Класифікація наукових закладів України та провідних країн.

44. Класифікація наукової інформації.

45. Функції наукової інформації.

46. Носії наукової інформації.

47. Професійно-інформаційна комунікація.

48. Функції інформаційного забезпечення науково-педагогічних досліджень і робіт.

49. Інформаційні ресурси. Інформаційні фонди. Інформаційний простір та інформаційний ринок.

50. Достовірність інформації. Первинна і вторинна інформація. Інформаційний і патентний пошук.
51. Захист інформації.
52. Суть проєктної діяльності Особливості науково-педагогічних проєктів.
53. Розуміння суті грантового фінансування, збору коштів, управління відносинами з донорами.
54. Конкурси на отримання грантового фінансування.
55. Визначення критеріїв успішності проєкту. Особливості проєкту та фактори успіху, показники, результати та впливи.
56. Управління ризиками в проєктах. Уникнення потенційних ризиків на стадії розробки проєкту.
57. Сутність поняття «академічна доброчесність».
58. Дотримання стандартів академічної доброчесності в навчальній діяльності.
59. Основні порушення стандартів академічної доброчесності в науковій діяльності.
60. Перевірка наукових робіт на дотримання їхніми авторами стандартів академічної доброчесності.
61. Науковий стиль як основний засіб ознайомлення з результатами наукових пошуків.
62. Диференційні ознаки наукового стилю.
63. Жанрова диференціація наукових праць.
64. Термін у системі професійного мовлення.
65. Історія української термінології.
66. Сучасна наукова термінологія.

9. Методичне забезпечення

Навчальний процес із дисципліни «Методологія та організація науково-педагогічних досліджень» повністю і в достатній кількості забезпечений необхідною навчально-методичною літературою.

Зокрема, викладачами кафедри підготовлені й видані такі роботи:

1. Кваліфікаційна робота з української мови і літератури : методичні вказівки щодо її виконання для здобувачів вищої освіти спеціальності 014.01 «Середня освіта (Українська мова і література)». Укладачі Приймак І. В., Торчинський М. М. Хмельницький : ХНУ, 2024. 62 с.
2. Культура наукової мови : електронний навчальний посібник. Упорядник Торчинський М. М. Хмельницький: ХНУ, 2012. 264 с.
3. Магістр української філології: теорія і практика навчання: колективна монографія. За редакцією Торчинського М. М. Хмельницький : ХНУ, 2021. 195 с.
4. Методичні вказівки до виконання курсових робіт із дисциплін «Проблемні питання української мови», «Українська література і європейський контекст» (для магістрантів спеціальності 035.01 «Філологія. Українська мова та література»). Укладачі Приймак І. В., Торчинський М. М. Хмельницький, 2020. 49 с.
5. Методологія та організація науково-педагогічних досліджень: методичні рекомендації для виконання контрольної роботи здобувачами освіти заочної форми навчання другого (магістерського) рівня за ОПП «Середня освіта. Українська мова та література». Укладач Торчинський М. М. Хмельницький, 2023. 19 с.

10. Рекомендована література

Основна література

1. Берегова Г. Д., Дробітько А. І., Дубовик Л. П. Основи наукових досліджень : навчальний посібник. Херсон : Айлант, 2019. 162 с.
2. Бірта Г. О., Бургу Ю. Г. Методологія і організація наукових досліджень : навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2014. 142 с.
3. Гнасеви́ч Н. В., Гончарук Т. В., Гурик М. І. та ін. Основи наукових досліджень: навчальний посібник Тернопіль, 2014. 272с.

4. Кваліфікаційна робота з української мови і літератури : методичні вказівки щодо її виконання для здобувачів вищої освіти спеціальності 014.01 «Середня освіта (Українська мова і література)». Укладачі Приймак І. В., Торчинський М. М. Хмельницький : ХНУ, 2024. 62 с.

5. Культура наукової мови : електронний навчальний посібник. Упорядник Торчинський М. М. Хмельницький : ХНУ, 2012. 264 с.

6. Мальська М., Паньків Н. Основи наукових досліджень : навчальний посібник. Львів : Видавництво ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 226 с.

7. Медвідь В., Данько Ю., Коблянська І. Методологія та організація наукових досліджень (у структурно-логічних схемах і таблицях). Київ : Університетська книга, 2020. 219 с.

8. Методичні вказівки до виконання курсових робіт із дисциплін «Проблемні питання української мови», «Українська література і європейський контекст» (для магістрантів спеціальності 035.01 «Філологія. Українська мова та література»). Укладачі Приймак І. В., Торчинський М. М. Хмельницький, 2020. 49 с.

9. Палеха Ю. І., Леміш Н. О. Основи науково-дослідної роботи: навчальний посібник. Київ.: Ліра-К., 2013. 320 с.

10. Ткачук О. В., Наконечна Л. Б. Сучасне українське наукове мовлення: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ: Видавець Кушнір Г. М., 2018. 160 с.

Додаткова література

11. Вихрущ В. О. та ін. Методологія та методика наукового дослідження. Львів : Вид-во Львівської політехніки, 2018. 328 с.

12. Власенко Л., Ладанюк А., Кишенько В. Методологія наукових досліджень : навчальний посібник. Київ : Ліра-К, 2018. 352 с.

13. Гавеля О. М. Навчально-методичний комплекс з дисципліни «Організація і методика наукових досліджень». Київ, 2006. 36 с.

14. Євтушенко М., Хижняк М. Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 350 с.

15. Єріна А. М., Захожай В. Б., Єрін Д. Л. Методологія наукових досліджень : навчальний посібник. Київ : Центр навчальної літератури, 2004. 212 с.

16. Кальниш Ю. Г., Усаченко Л. М. Методологія наукових досліджень : навчально-методичний посібник. Київ : Нововведення, 2013. 126 с.

17. Кислий В. Організація наукових досліджень. Київ : Університетська книга, 2018. 224 с.

18. Колесников О. В. Основи наукових досліджень : навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2011. 144 с.

19. Колісніченко Е. В. Основи наукових досліджень : конспект лекцій. Суми : Сумський державний університет, 2012. 83 с.

20. Конверський А. Є. Основи методології та організації наукових досліджень : навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2010. 352 с.

21. Лисенко В. П., Рідей Н. М., Зазимко О. В. Організація навчально-виховного процесу в університетах дослідницького типу: монографія. За редакцією Мельничука Д. О. Київ : Видавничий центр НУБіП України, 2012. 612 с.

22. Магістр української філології : теорія і практика навчання : колективна монографія. За редакцією Торчинського М. М. Хмельницький : ХНУ, 2021. 195 с.

23. Мацько Л., Денискіна Г. Українська наукова мова (теорія і практика) : навчальний посібник. Тернопіль : Підручники і посібники, 2011. 272 с.

24. Медведєва В. Основи наукових досліджень. Київ : Ліра-к, 2017. 84 с.

25. Методологія та організація науково-педагогічних досліджень: методичні рекомендації для виконання контрольної роботи здобувачами освіти заочної форми навчання другого (магістерського) рівня за ОПП «Середня освіта. Українська мова та література». Укладач Торчинський М. М. Хмельницький, 2023. 19 с.

26. Методологічні засади педагогічного дослідження : монографія. Хриков Є. М., Адаменко О. В., Курило В. С. та ін. Луганськ : ЛНУ імені Тараса Шевченка, 2013. 248 с.

27. Мокін Б. І., Мокін О. Б. *Методологія та організація наукових досліджень* : навчальний посібник. Вінниця : ВНТУ, 2014. 180 с.
28. *Науково-дослідна робота за темою магістерської дисертації. Частина II: конспект лекцій.* Укладачі Розорінов Г. М., Співак В. М. Київ : НТУУ «КПІ», 2016. 83 с.
29. *Основи наукових досліджень: методологія, організація, оформлення результатів* : навчальний посібник. Головій В. М., Кузькін Є. Ю., Піддубна Л. В. та ін. Київ : Хай Тек Прес, 2012. 343 с.
30. Петренко А., Забара С. *Основи наукової діяльності.* Київ : Університет Україна, 2018. 222 с.
31. *Польська мова і література : методичні вказівки до написання курсових робіт.* Укладачі Торчинська Н. М., Дутковська О. Б., Подлевська Н. В. Хмельницький, 2017. 33 с.
32. Торчинська Н. М., Торчинський М. М. *Формування компетентностей академічної доброчесності в студентів-філологів. Академічна доброчесність: практичний досвід* : збірник наукових праць. Хмельницький : Вид-во МАУП, 2021. Вип. 1. С.127–134.
33. Торчинська Н. М., Торчинський М. М. *Формування компетенцій наукового мовлення у студентів-філологів. Наукові записки.* Серія: Педагогічні науки. Кропивницький : РВВ ЦДПУ ім. В. Винниченка, 2022. Випуск 204. С. 255–260.
34. Чернілевський Д. В., Томчук М. І., Дубасенюк О. А. та ін. *Методологія наукової діяльності* : навчальний посібник. Вінниця : Вид-во АМСКП, 2012. 364 с.
35. Чмиленко Ф. О., Жук Л. П. *Посібник до вивчення дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень».* Донецьк : РВВ ДНУ, 2014. 48 с.
36. Шандор Ф. Ф., Дубович Н. В. *Основи наукових досліджень* : курс лекцій. Ужгород : Бреза, 2014. 200 с.
37. Юринець В. Є. *Методологія наукових досліджень* : навчальний посібник. Львів : ЛНУ, 2011. 179 с.

11. Інформаційні ресурси

1. Модульне середовище Хмельницького національного університету (Кафедра української філології, курс «Методологія та організація наукових досліджень»). Доступ до ресурсу: <https://msn.khnu.km.ua>.
2. Електронна бібліотека університету. Доступ до ресурсу: http://lib.khnu.km.ua/asp/php_f/page_lib.php.
3. Репозитарій ХНУ. Доступ до ресурсу: <http://elar.khnu.km.ua/jspui/?locale=uk>.